

Betreft: Besluit “Burgerinitiatief Lloydpark wordt inspiratiedocument” niet uitvoerbaar

Beste raadslid,

Op 4 april 2024 heeft u in de raadsvergadering in meerderheid besloten dat (ons) burgerinitiatief Lloydpark als inspiratie document moet dienen voor gebiedsontwikkeling in Schiehaven Noord.

Het wijzigen van een burgerinitiatief Lloydpark van een voorstel naar een inspiratiedocument is niet genoemd als mogelijkheid in de verordening ([link naar verordening](#)) maar hebben wij desondanks een kans willen geven.

[Uitgangspunten Lloydpark van tafel](#)

Na het besluit hebben wij twee keer afgesproken met een door de dienst Stadsontwikkeling ingehuurd projectleider, werkzaam bij Fakton. Het tweede overleg was in het bijzijn van twee externe adviseurs die werkzaam zijn bij Schuttelaar & Partners. We hebben geen contact gehad met medewerkers van de gemeente.

We hebben notulen van het tweede overleg op 8 juli 2024 bijgevoegd. Dit is ter wederhoor aan de projectleider aangeboden. We hebben niet alle door de projectleider voorgestelde wijzigingen opgenomen omdat daarmee de toon van het overleg niet meer realistisch wordt weergegeven. Wij hebben dit overleg ervaren als “lopend tegen een betonnen muur”. Onze uitgangspunten worden niet overgenomen.

[Raadsbesluit onuitvoerbaar: “stop de trein”](#)

Naar aanleiding van de bijeenkomst hebben wij met elkaar en deskundigen overlegd en besloten om jullie, de gemeenteraad, te vragen om het besluit over ons burgerinitiatief concreter toe te lichten. Het is niet mogelijk gebleken om onze uitgangspunten op te nemen in de plannen die stadsontwikkeling in gedachten heeft. Daarmee is een patstelling ontstaan en is het besluit onuitvoerbaar.

We hebben de projectleider gevraagd om deze brief mede te ondertekenen, maar op deze uitnodiging wordt niet ingegaan. We hebben de projectleider geadviseerd om het ontwikkelingsproces te stoppen en het antwoord van de gemeenteraad af te wachten. Dit om onnodige kosten te vermijden, er is immers een tekort in de gemeentebegroting en geld is elders hard nodig, zoals bij de vrijwilligers.

[Uitgangspunten Lloydpark](#)

We stellen vast dat het burgerinitiatief Lloydpark als belangrijkste uitgangspunten heeft:

1. Onafhankelijk deskundigen voorzien dat de financiële en juridische risico's voor eigenaren en de samenleving die gepaard gaan met buitendijks bouwen de komende decennia sterk gaan toenemen. Het gaat om miljarden euro's aan schade en herbestemmingen voor waterwerken/beheer. Door het ontbreken van een zorgvuldige maatschappelijke kosten baten analyse voor een woonbestemming is het ons inziens financieel onverantwoord en ook juridisch niet houdbaar nog langer buitendijkse woonbestemmingen toe te staan;
2. Dit gegeven leidt tot het tweede uitgangspunt voor Lloydpark: het sterk verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving: minder geluid, minder hitte, schonere lucht en meer ruimte voor biodiversiteit en buiten verblijf (recreatie). Daarmee wordt de gezondheid van de omwonenden aantoonbaar verbeterd. In de omgevingsvisie ontbreken toetsbare doelstellingen voor de kwaliteit van de leefomgeving, ondanks herhaalde adviezen van de

commissie mer deze op te nemen. Verdichten, zoals ook in Schiehaven Noord de suggestie van het college is, kan daardoor niet samengaan met de transitie uit de klimaat- en natuurcrisis waarin we ons nu bewegen.

We houden tevens vast aan de richtlijnen die zijn vastgelegd in het Verdrag van Aarhus. Ruimtelijke ontwikkelingen met een zekere milieu-impact, zoals die er is in dichtbevolkte stedelijke gebieden, moeten worden gestart met een inspraak-model waarbij op het moment van starten alle opties nog open zijn.

[Verzoek om nieuw besluit of nadere duiding van bestaand besluit](#)

Om uit deze patstelling te komen verzoeken wij u om het bestaande raadsbesluit over burgerinitiatief Lloydpark nader toe te lichten of een nieuw besluit te nemen over de uitgangspunten voor de gebiedsontwikkeling of -visie voor Schiehaven Noord.

We nodigen u uit hierbij om in debat te gaan over de kenmerken van een gezonde volhoudbare leefomgeving en de dwingende gevolgen van klimaatverandering in de Rotterdamse buitendijkse gebieden. Daarnaast vragen wij u een einde te maken aan “schijnparticipatie” waarmee de gemeente al jaren Rotterdammers misleidt en niet voldoet aan Het Verdrag van Aarhus.

De nieuwe landelijke Nota Ruimte en de nieuwe wet “Water en bodem sturend” bieden hiervoor houvast.

Tenslotte wijzen wij u op het burgerinitiatief voor Schiehaven Noord dat is geïnitieerd door [Stichting Intorno in samenwerking met de Universiteit van Wageningen](#). Deze vorm van burgerparticipatie en burgerinitiatief van onderop, gesteund door de omgevingswet, zou u met groot enthousiasme kunnen omarmen.

Wij zien uit naar uw antwoord.

Met vriendelijke groet,
Burgerinitiatiefnemers Lloydpark

Notulen

Datum: 8 juli 2024
Tijd: 16:00 uur tot 17:00 uur
Locatie: Wijkhub Delfshaven

Aanwezig:

Afgemeld: -

Onderwerp: Vervolgoverleg en voorbereiding ambitieateliërs

1. Opening

heet alle aanwezigen welkom en opent het overleg.

Het overleg is een vervolg op de eerdere gesprekken tussen en de burgerinitiatiefnemers Lloydpark, evenals de informatiebijeenkomst van 24 juni jl.

a. Voorstelrondje

Omdat niet iedereen elkaar kent wordt er gestart met een voorstelrondje:

- - Strategisch Adviseur bij Schuttelaar & Partners, verantwoordelijk voor Projecten met betrekking tot Energietransitie gebiedstransities. Schuttelaar & Partners is betrokken bij diverse projecten voor duurzaamheid en zal namens de gemeente Rotterdam de participatie begeleiden voor het plangebied Schiehaven-Noord.
- - Verantwoordelijk voor participatietrajecten bij Schuttelaar & Partners en begeleidt samen met de participatie voor het plangebied Schiehaven-Noord.
- - Woont samen met haar man Diederik van der Mast sinds 2008 in het Lloydskwartier. Heeft haar eigen fysiotherapiepraktijk. Als één van de Burgerinitiatiefnemers Lloydpark heeft ze het besluitvormingsproces van dichtbij ervaren. Daarin viel op dat het proces niet gelopen is zoals het zou moeten en dat het genomen besluit van de gemeenteraad een niet rechtmatig besluit is en was. Er zou voor of tegen het burgerinitiatief Lloydpark gestemd moeten worden en er zou een debat gevoerd moeten worden. Van beide was geen sprake. Nu is door de gemeenteraad besloten dat het burgerinitiatief Lloydpark een inspiratiedocument is maar eigenlijk weet niemand wat dit inhoudt.
- - Technisch bestuurskundige en zelfstandig ondernemer, evenals voorzitter van Stichting Rotterdam Natuurlijk! en mede burgerinitiatiefnemer van het Lloydpark.
- - Woont sinds 2013 in Lloydskwartier, heeft een achtergrond in het verbeteren van bedrijfsprocessen en verandermanagement, is de Penningmeester van Stichting Rotterdam Natuurlijk! en mede burgerinitiatiefnemer van het Lloydpark.

Tijdens het voorstelrondje wordt door [REDACTED] de vraag gesteld hoe de communicatie verbeterd kan worden. Er wordt afgesproken dat voortaan er gecommuniceerd wordt met alle drie de initiatiefnemers i.p.v. één van de initiatiefnemers.

b. Vastellen agenda

De door de burgerinitiatiefnemers Lloydpark ingebrachte punten vormen de agenda voor het overleg.

2. Terugblik op de informatieavond

De burgerinitiatiefnemers Lloydpark reflecteren op de gehouden informatieavond en geven aan dat de geplande burgerparticipatie de indruk geeft om de realisatie van 500 tot 700 woningen politiek te kunnen verantwoorden. Er was en is teleurstelling over het gebrek aan concrete antwoorden van de wethouder op vragen uit het publiek. Er heerst bezorgdheid of er wel voldoende ruimte is voor de ideeën en zorgen van huidige bewoners. De aankondiging voor de ateliers werd positief ontvangen, hoewel eerder communicatie hierover wenselijk was geweest.

3. Ambitieateliers

a) Burgerinitiatiefnemers Lloydpark vertegenwoordigen het inspiratiedocument "Lloydpark". Hoe moet het besluit van de gemeenteraad hierover worden geïnterpreteerd?

Schuttelaar & Partners legt uit hoe de ambitieavonden worden ingericht. De gemeente zit niet aan tafel bij de ambitieateliers om beïnvloeding te voorkomen. Het zou waardevol zijn als iedereen mee kan doen. Het aantal maximaal aantal deelnemers is wel gesteld op 100 deelnemers. Er zijn huis aan huis flyers verspreid en gerichte uitnodigingen zijn verstuurd aan belangengroepen, bewoners, instanties en ondernemers in de buurt.

Schuttelaar & Partners ziet toe op een evenwichtige verdeling van de deelnemers. Transparantie en inzichtelijkheid wordt door hen gewaarborgd. Spelregels en randvoorwaarden, waarvan de belangrijkste is het bouwen van 500-700 woningen, zijn vastgesteld door de wethouder.

De burgerinitiatiefnemers Lloydpark uiten zorgen over de invloed van deze randvoorwaarde op de participatie. Schuttelaar & Partners benadrukt dat er voldoende ruimte blijft voor bewoners om mee te denken en mee te doen, binnen de vastgestelde randvoorwaarde. De randvoorwaarde dat er tussen de 500 en 700 woningen gebouwd gaan worden staat vast en is niet bespreekbaar.¹ Dit is door de wethouder vastgesteld als één van randvoorwaarde waarmee gewerkt moet worden.

De burgerinitiatiefnemers Lloydpark geven aan dat door het stellen van deze randvoorwaarde je alleen de mensen krijgt welke je nodig hebt als gemeente om de doelstellingen te halen. Het is dan ook de vraag is of iedereen gehoord en

¹ De gemeenteraad heeft nooit een besluit genomen voor de realisatie van 500 tot 700 woningen in het plangebied Schiehaven-Noord. De gemeenteraad is ook niet op de hoogte van de door de Wethouder gestelde randvoorwaarde(n) voor het plangebied. Daarnaast blijft de gemeente in gebreke in het beantwoorden van gestelde vragen en de ingediende WOO verzoeken welke een relatie hebben met het plangebied Schiehaven-Noord.

meegenomen wordt in het participatieproces. Het lijkt aan zorgvuldigheid te ontbreken zo ook lijkt het erop dat nationale en internationale wetgeving en kaders niet gevolgd worden, zoals het voldoen aan het verdrag van Aarhus.

Daarom zijn ook de vragen aan wethouder gesteld. Het opgestelde participatietraject kan een onhoudbaar juridisch spoor worden als dit niet al het geval is.

Schuttelaar & Partners geeft aan dat in de keuzes die gemaakt worden er woningbouw gerealiseerd moet worden maar dat er optimaal aandacht zal zijn voor een groene en leefbare leefomgeving.

De burgerinitiatiefnemers Lloydpark vragen hoe “optimaal” gedefinieerd is in het proces? Zij constateren dat er alleen voor het aantal woningen een meetbare doelstelling is opgenomen, overige meetbare doelstellingen lijken te ontbreken zoals bijvoorbeeld het aantal m² groen, biodiversiteit, luchtkwaliteit, etc.

Schuttelaar & Partners geeft aan dat ze in atelier 1 en atelier 2 “de prent” van het burgerinitiatief Lloydpark gaan ophangen. Ze verzamelen hierover dan input en experts kunnen dan voorstellen doen op basis van “de prent”. De burgerinitiatiefnemers Lloydpark vragen zich af welke prent dan wordt opgehangen er zijn er namelijk verschillende. Daarnaast vinden zij het verwonderlijk dat hun prent wel wordt opgehangen maar de burgerinitiatiefnemers Lloydpark geen actieve rol mogen of kunnen krijgen in het participatieproces. In één van de overzichtstekeningen welke door de burgerinitiatiefnemers Lloydpark is opgesteld is goed te zien dat ruimte voor woningbouw zeer beperkt is gezien de functies en bestemmingen die het gebied nu al heeft.

Schuttelaar & Partners reageert met het aangeven dat er bij de gemeente veel en hardwerkende ambtenaren werken, en dat we vertrouwen in hen moeten hebben en hun niet in twijfel moeten trekken.

De burgerinitiatiefnemers Lloydpark geven aan dat ze niet de experts van de gemeente in twijfel trekken. Ze merken wel op dat concrete antwoorden uitblijven en het besluit om buitendijks te bouwen in Schiehaven-Noord een politiek besluit is en geen onderbouwd besluit is op basis van de feiten en de wetenschap.

b) Mogelijkheid voor een tafel voor de burgerinitiatiefnemers Lloydpark bij elk ambitieatelier en budget om enkele deskundigen uit te nodigen.

In de ambitieateliers worden er geen tafels aangeboden. De ambitieateliers zijn wel democratisch ingericht. Er wordt voornamelijk gewerkt tijdens de ambitieateliers aan ronde tafels. Waarin per thema kwesties worden uitgewerkt en door de deelnemers over gestemd wordt. Daaruit wordt een Ambitiedocument opgesteld welke gebruikt zal worden door de stedenbouwkundige ontwerpers.

Je kan echter alleen meedoen met de ambitieateliers als je het er mee eens bent met de ²randvoorwaarde dat er 500-700 woningen gebouwd zullen worden op het Multiplein. Er is geen ruimte voor tegenspraak in de ambitieateliers. Als men tegen de bouw van 500-700 woningen is of zich niet kan vinden in deze randvoorwaarde dan zal men verwijderd/uitgesloten worden van de ambitieateliers.

Ook als meerderheid van de deelnemers van de ambitieateliers tegen de bouw van 500-700 woningen is zal de randvoorwaarde blijven staan.

De initiatiefnemers vragen hoe dit past in een democratisch proces? Schuttelaar & Partners beantwoordt dit met de vergelijking dat in de ambitieateliers een potje voetbal gespeeld wordt met vaste spelregels en als je het niet eens bent met de spelregels je een andere weg moet kiezen, zelfs als iedereen die meedoet met het potje voetbal het niet eens is met de spelregels. Het is dan niet zo dat als de meerderheid vindt dat de randvoorwaarde aangepast moet worden dit ook zal gebeuren of dat hier ruimte voor is.

Schuttelaar & Partners zegt dat zij het begrijpen als de initiatiefnemers hier niet in mee kunnen gaan omdat het burgerinitiatief zo ver afstaat van de gestelde randvoorwaarde en adviseert de initiatiefnemers om desgewenst naar een ander loket te gaan, de rechter bijvoorbeeld, om de situatie aanhangig te maken.

4. Inspiratiedocument “Loydpark”

Het is ambigu wat bedoeld wordt met het vastgestelde besluit van de gemeenteraad dat het Burgerinitiatief Loydpark meegenomen wordt als inspiratiedocument. Er wordt gezamenlijk door alle aanwezigen vastgesteld dat er geen vertaling is gemaakt vanuit het besluit, hoe het burgerinitiatief Loydpark nu zal dienen als inspiratiedocument voor de gebiedsontwikkeling.

Burgerinitiatiefnemers Loydpark vragen aan de [REDACTED] en Schuttelaar & Partners welke rol zij nu voor hen zien als de burgerinitiatiefnemers Loydpark in het voorgestelde participatietraject. Er wordt aangegeven dat burgerinitiatiefnemers Loydpark zich kunnen aanmelden als bewoners. Zij zullen dan ook meedoen als bewoner in de opgezette participatie. [REDACTED] en Schuttelaar & Partners geven ook aan dat ze graag zouden zien dat de burgerinitiatiefnemers zich aanmelden maar er is geen ruimte dat zij een aparte tafel krijgen of zelf ook experts kunnen uitnodigen voor bepaalde ateliers. Ook mogen ze in de ambitieateliers geen tegenspraak geven over de randvoorwaarde dat er 500 tot 700 woningen worden gebouwd in het plangebied.

Burgerinitiatiefnemers Loydpark geven aan dat er nog een ander initiatief is van andere bewoners in samenwerking met de WUR. Daarin wordt een gebiedsvisie ontwikkeld samen met de bewoners. Zij hebben hier meer vertrouwen in dan in het gemeentelijke participatietraject. [REDACTED] geeft aan dat ze binnenkort een afspraak heeft met de initiatiefnemers van de gebiedsvisie.

Burgerinitiatiefnemers Loydpark stellen voor om een gezamenlijke brief op te stellen aan de gemeenteraad om hen te informeren dat beide partijen niet de ruimte zien hoe en

² De randvoorwaarde en het plan om meer woningen te bouwen in Schiehaven Noord is niet bekend bij de gemeenteraad. Er is nooit door hen hier een besluit over genomen.

welke plek het Burgerinitiatief Lloydpark (toetsbaar) heeft als inspiratiedocument. Dit wordt niet gesteund door [REDACTED] en Schuttelaar & Partners.

Uitspraken wethouder

De burgerinitiatiefnemers Lloydpark hebben in de email aan [REDACTED], op 4 juli 2024, met onderwerp: “RE: Uitgiftepeil voor buitendijkse plannen in Rotterdam”, gevraagd om een schriftelijke onderbouwing van de uitspraken welke de wethouder heeft gedaan tijdens de informatieavond op 24 juni jl.

Deze vragen zullen door [REDACTED] aan de wethouder worden voorgelegd, aangezien dit buiten de opdracht van Schuttelaar & Partners valt.

Het betreffen de volgende vragen:

- De wethouder sprak uit dat: *“het aantal van 500-700 woningen is uitgerekend door een deskundige ambtenaar”*. Kun je de onderliggende berekening van deze ambtenaar en de gemaakte aannames toesturen?
- De wethouder sprak ook uit dat *“overstromingsrisico’s buitendijks kleiner zijn dan binnendijks omdat buitendijks gebied hoger ligt dan binnendijks gebied. En dan nog iets over een stopcontact omhoog verplaatsen”*. Kun je de onderbouwing voor deze stellingname toesturen?
- Verder stelt de wethouder: *“woningen zijn een gegeven”*. Het plan is om 500-700 woningen te bouwen die in 2030 worden opgeleverd, waarvan de gebouwen niet hoger worden dan 70m. Ingenieurs zijn ook al betrokken bij de planvorming:
 - Wat maakt dat de wethouder spreekt over een plan en aangeeft dat woningen een gegeven zijn terwijl er nog geen door de raad goedgekeurd plan is en het Lloydpark op dit moment nog het enige plan voor het gebied is dat door de gemeenteraad is besproken?
 - Als er sprake is van een plan, wat maakt het dat de wethouder dan geen meetbare doelen voor CO2 budget, groen en klimaatadaptatie heeft?
 - Hoe passen de uitspraken bij een participatietraject waarbij alle opties nog open zijn bij start (Verdrag van Aarhus)?
- De wethouder zegt ook: *“Ik ben hier voor de woningzoekenden”*
 - Betekent dit dat de belangen van de huidige bewoners (zoals hun leefomgeving) een lagere prioriteit hebben dan de potentiële nieuwe bewoners?

5. Einde